

Topsportpodium Nederland 2021 tot en met 2030

Rapportage internationale topsportevenementen in
Nederland en hun maatschappelijke waarde

Stand van zaken en inzichten september 2025

Voorwoord

In 2025 was Nederland opnieuw het podium voor internationale topsport-evenementen. Evenementen die meer zijn dan alleen een wedstrijd. Het zijn momenten waarop we samen juichen, grenzen verleggen en ervaren hoe sport ons verbindt. Of je nu sporter bent, vrijwilliger of toeschouwer, topsportevenementen zijn krachtige platforms. Ze brengen ons samen en activeren en inspireren onze samenleving.

Ons land heeft keer op keer laten zien dat we grote topsportevenementen succesvol kunnen organiseren. In 2025 zijn er 68 internationale topsport-evenementen in Nederland georganiseerd, verspreid over 41 gemeenten en 32 verschillende sporten. Denk aan de EK Indoor Atletiek, het EK Rolstoelrugby, het WK Baanwielrennen voor junioren, het EK Paradressuur, het WK Handbal en het Olympisch Kwalificatietoernooi Shorttrack. Deze eenmalige evenementen zorgen samen met de jaarlijks terugkerende evenementen voor een divers palet aan topsportevenementen in Nederland.

De maatschappelijke waarde van topsportevenementen is mede afhankelijk van het maatschappelijke draagvlak door de manier waarop deze georganiseerd worden. Dit jaar zijn pilots gestart rond duurzaamheid en gezondheid. Daarnaast benutten we het platform steeds beter, bijvoorbeeld met de TeamNL Sport Experience, SAM en met maatschappelijke activatieprogramma's. De topsportevenementen in Nederland zijn van grote waarde. Ze geven energie, brengen mensen samen en laten zien hoe sport kan bijdragen aan een gezonde, inclusieve en trotse samenleving. Ook stimuleren ze de economie, toerisme en innovatie in steden en regio's.

Natuurlijk zijn er ook uitdagingen. Het organiseren van grote evenementen wordt steeds complexer en duurder, tegelijkertijd liggen er ook kansen. Het naderende

honderdjarig jubileum van de Olympische Spelen van Amsterdam 1928 biedt een unieke kans om maatschappelijke ontwikkelingen te ondersteunen.

Halverwege de Nederlandse Topsportevenementen Strategie (NTS) is dit een goed moment om vooruit te kijken. De beschikbare data geven een goed beeld van wat werkt en waar nog kansen liggen. De eerste resultaten van de duurzaamheidspilot bij de Dutch Ladies Open en de gezondheidspilot in Thialf laten mooie kansen zien. Ook het onderzoek 'Multisportevenementen en hun toegevoegde waarde' van MOVES biedt waardevolle handvatten voor de toekomst. Met de MAP-aanpak zijn in diverse gemeenten trajecten gestart waarbij topsportevenementen niet alleen sportieve hoogtepunten vormen, maar ook als katalysator dienen voor thema's als inclusie, gezondheid en werkgelegenheid. De maatschappelijke programma's rond topsportevenementen worden actief ingezet. Over een paar jaar wordt duidelijk hoe ze bijdragen aan echte maatschappelijke waarde.

Wij danken alle betrokken mensen en organisaties voor hun inzet. Dankzij hun werk hebben topsportevenementen in Nederland al grote betekenis. Op dat fundament bouwen we samen verder.

Nicole Huppertz

Directeur Sport en Beweging,
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Marc van den Tweel

Algemeen Directeur, NOC*NSF

André de Jeu

Directeur, Vereniging Sport en Gemeenten

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
1 Organiseren van een breed en divers palet aan internationale topsportevenementen in heel Nederland.....	5
1.1 Aantal internationale topsportevenementen.....	6
1.2 Geografische spreiding.....	7
1.3 Evenementen in 2025.....	8
1.4 Evenementenkalender.....	10
1.5 Ambitiefase versus bid toegekend.....	13
1.6 Evenementen per categorie.....	14
1.7 Locatie.....	15
1.8 Parasport.....	17
1.9 Topsporters.....	18
1.9.1 Doelgroep topsporters.....	18
1.9.2 Geslacht topsporters.....	19
1.10 Variëteit aan sporten.....	20
1.11 Evenementenspreiding per maand.....	22
2. Het bevorderen van aantrekkelijke en maatschappelijk verantwoorde evenementen.....	23
2.1 Verduurzaming topsportevenementen: Samen bouwen aan een circulaire sporttoekomst.....	25
2.2 Duurzaamheid bij het Dutch Ladies Open.....	26
2.3 Gezondheidsmonitor.....	28
2.4 Pilot gezonder voedingsaanbod in Thialf.....	30
2.5 Blindentribune als inspiratie voor inclusie in de zwemsport....	32
3. Het creëren van een podium voor maatschappelijke vraagstukken en het bedrijfsleven.....	34
3.1 TeamNL Sport Experience: sporten als TeamNL!.....	35
3.2 SAM - Samen voor Gelijkwaardigheid in Sport.....	36
3.3 Topsportevenementen als versneller van maatschappelijke doelen.....	38
4. Onderzoeksprogramma MOVES.....	41
Nawoord.....	47
Verantwoording gegevens.....	48
Bijlage 1: Kalender 2021 tot en met 2024.....	50

1. Organiseren van een breed en divers palet aan internationale topsportevenementen in heel Nederland

1.1 Aantal internationale topsportevenementen

Van 2021 tot en met 2030 vinden naar verwachting 353 internationale topsportevenementen in Nederland plaats. Organisatoren melden de evenementen zelf aan in de **Topsportevenementen Monitor**. Het aantal neemt waarschijnlijk toe, omdat nog niet alle evenementen zijn ingevoerd en er nog weinig ambities zijn voor evenementen vanaf 2029. Bij jaarlijks terugkerende evenementen telt elke editie mee.

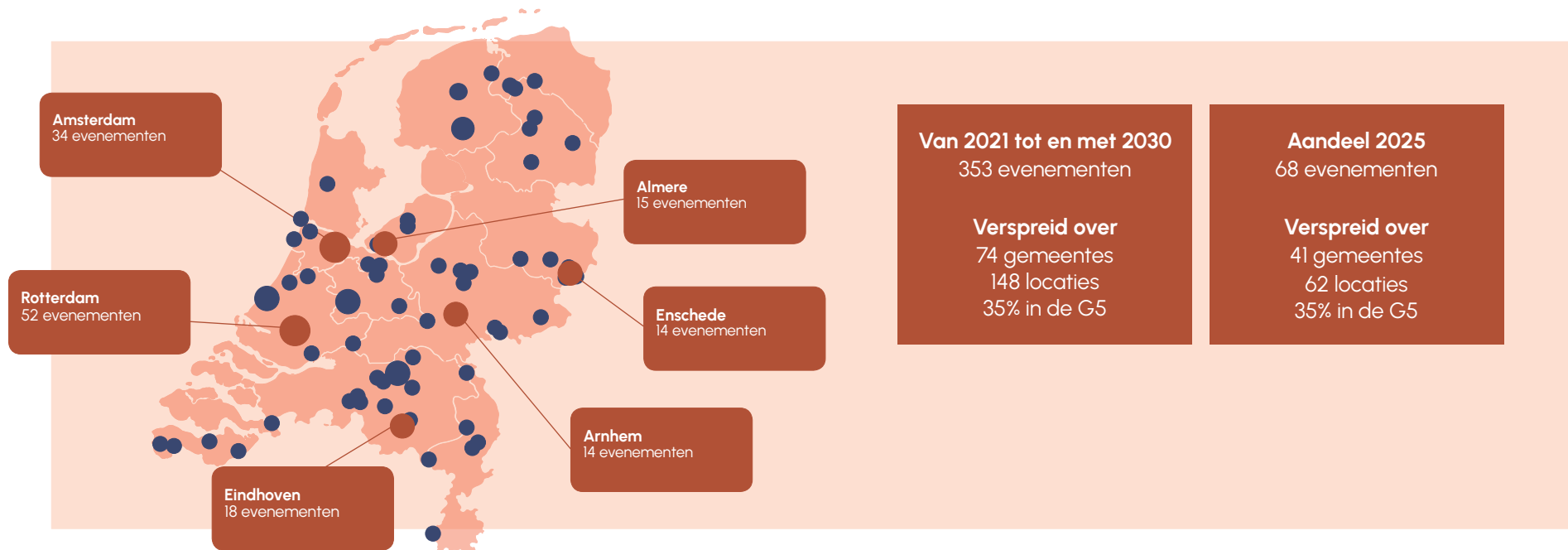

Inzichten

- In 2025 zijn meer evenementen georganiseerd in Nederland dan in 2024: 68 evenementen in 2025 tegenover 64 in 2024.
- Het aandeel eenmalige evenementen steeg in 2025 naar 41%, vergeleken met 34% in 2024.
- Het totaal aantal evenementen van 2021 tot en met 2030 steeg met 62 evenementen ten opzichte van de rapportage van 2024. Nieuwe ambities kwamen erbij en organisatoren voerden meer jaarlijks terugkerende evenementen in.

1.2 Geografische spreiding

Van 2021 tot en met 2030 zijn er door heel Nederland internationale topsportevenementen. De zes steden met de meeste evenementen staan in onderstaand figuur. Van 18 evenementen is de locatie nog onbekend. Dit gaat vooral om evenementen vanaf 2027 in de ambitiefase en die nog niet definitief aan Nederland toegewezen zijn.

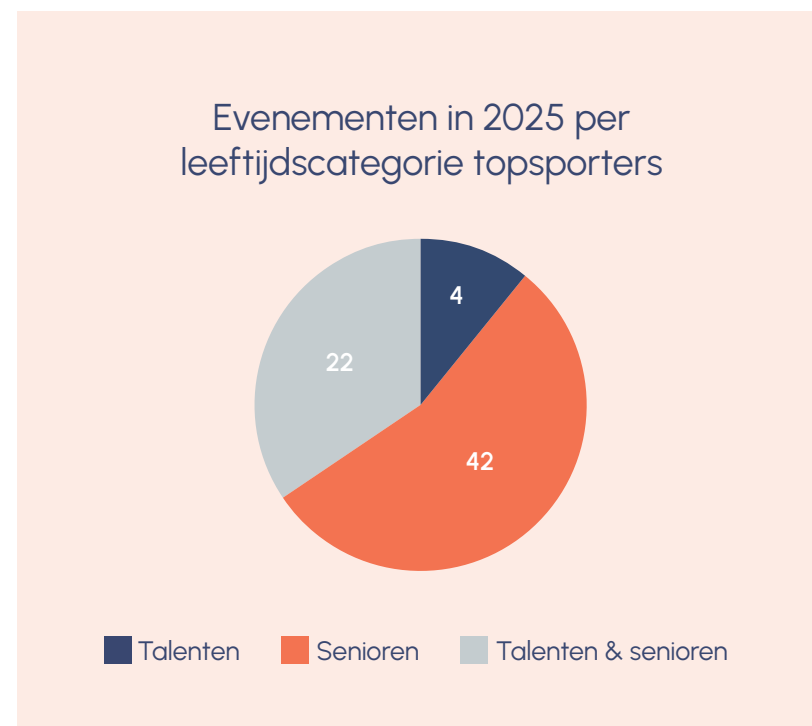
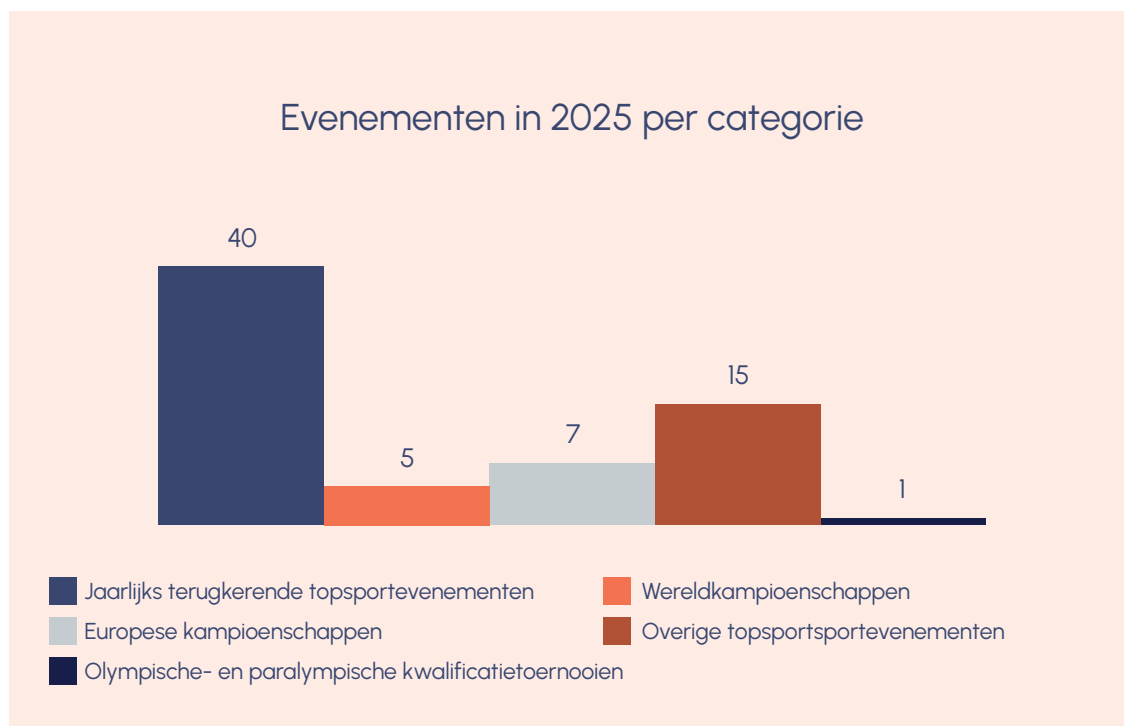

Inzichten

- Het percentage internationale topsportevenementen van 2021 tot en met 2030 in de vijf grootste steden is: Rotterdam 15%, Amsterdam 10%, Eindhoven 5%, Den Haag 3% en Utrecht 3%.
- Eindhoven, Almere en Enschede organiseren veel jaarlijks terugkerende evenementen, zoals de Eindhoven Qualification Meet Zwemmen, Challenge Almere-Amsterdam en Military Boekelo Enschede.
- De locaties met de meeste evenementen zijn: Rotterdam Ahoy, Thialf en Omnisport Apeldoorn.

1.3 Evenementen in 2025

In 2025 zijn er 68 internationale topsportevenementen in Nederland. Deze twee figuren tonen de variatie in soorten evenementen en doelgroep van evenementen in 2025.

Inzichten

- Het OKT Shorttrack in november is het enige olympische kwalificatietoernooi in 2025 voor plaatsing voor de Winterspelen in Milaan/Cortina 2026.
- Twee van de zeven Europese kampioenschappen in 2025 zijn een parasportevenement: het EK Paradressuur en het EK Rolstoelrugby.
- Het WK Baanwielrennen Junioren is het enige WK voor talenten in 2025.

1.4 Evenementenkalender

Deze kalender geeft een overzicht van de internationale topsportevenementen in Nederland van 2025 tot en met 2030. Evenementen in de ambitiefase zijn vertrouwelijk en staan niet op de kalender. Sommige jaarlijks terugkerende evenementen veranderen door de jaren heen van maand. Deze staan onder 'Jaarlijks terugkerend' in de maand waarin ze meestal plaatsvinden. De evenementen van 2021 tot en met 2024 staan in de bijlage.

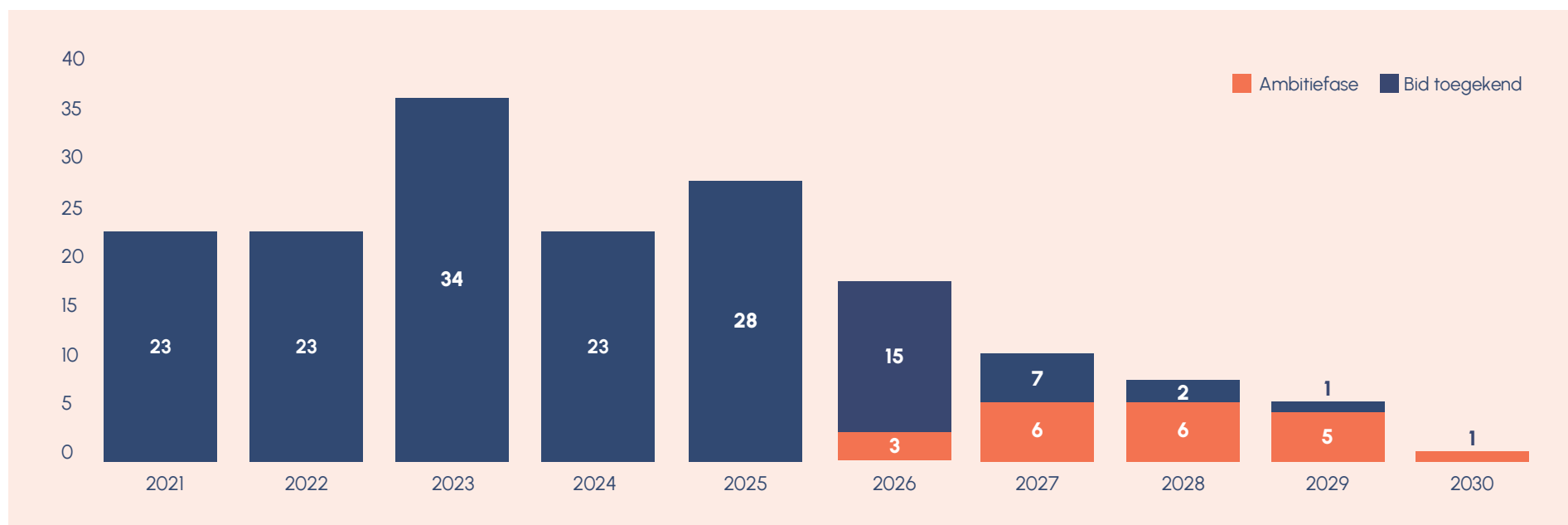
Maand	Jaarlijks terugkerend	2025	2026	2027	2028 tot en met 2030
Januari	<ul style="list-style-type: none"> • Jumping Amsterdam • Tata Steel Chess Tournament • Eindhoven Diving Cup • UCI World Cup Cyclocross/GP Adrie van der Poel 	<ul style="list-style-type: none"> • ISU EK Allround & Sprint • UCI Finale World Cup Cyclocross 	<ul style="list-style-type: none"> • ISU EK Shorttrack • WK Veldrijden • European Indoor Ultimate Championships 	<ul style="list-style-type: none"> • ISU EK Allround & Sprint 2027 	
Februari	<ul style="list-style-type: none"> • ABN AMRO Open • Challenge Cup & NK Kunstrijden 	<ul style="list-style-type: none"> • ISU World Cup 5 Shorttrack • ISU World Cup 6 (Final) 		<ul style="list-style-type: none"> • ISU World Cup 6 Shorttrack 2027 	<ul style="list-style-type: none"> • WK Veldrijden 2028
Maart	<ul style="list-style-type: none"> • The Dutch Masters – Indoor Brabant • Wereldkampioenschap Longboard Dance & Freestyle • Dutch Open Taekwondo Championships 	<ul style="list-style-type: none"> • EK Atletiek indoor 	<ul style="list-style-type: none"> • ISU WK Allround & Sprint 		<ul style="list-style-type: none"> • ISU WK Shorttrack 2028
April	<ul style="list-style-type: none"> • Amstel Gold Race • NN Marathon Rotterdam • Enschede Marathon • Top Dressage Tolbert • Rotterdam Qualification Meet Zwemmen 	<ul style="list-style-type: none"> • EK Wheelchair Rugby • Billie Jean King Cup Qualifiers 	<ul style="list-style-type: none"> • European Team Division 1&2 Championships Squash 		
Mei	<ul style="list-style-type: none"> • JPM International • Men's T201 Tri Series • Dutch Ladies Open 	<ul style="list-style-type: none"> • FIBA 3x3 World Tour Amsterdam Masters • EK Kendo • FIG Parkour World Cup 			<ul style="list-style-type: none"> • European Running Championship 2029

Maand	Jaarlijks terugkerend	2025	2026	2027	2027 tot en met 2030
Juni	<ul style="list-style-type: none"> • Libéma Open • Outdoor Gelderland • Glorious Fight Events • CHIO Rotterdam • KLM Open • Triathlon Holten • Motul TT Assen • Allianz Regatta • UCI BMX Racing World Cup Papendal • FIH Pro League • Padel Copa • Queen & King of the Court • FBK Games 	<ul style="list-style-type: none"> • Women's Cricket T20i Series Ned vs. USA 		<ul style="list-style-type: none"> • Volleyball Nations League 	
Juli	<ul style="list-style-type: none"> • Dutch Tournament Sitting Volleyball • Windmill Tournament • Eindhoven Qualification Meet Zwemmen 	<ul style="list-style-type: none"> • Grand Prix Handboogschietsen • Volleyball Nations League 	<ul style="list-style-type: none"> • WK Beachvolleybal onder 19 jaar • EK Volleybal vrouwen onder 22 jaar 		
Augustus	<ul style="list-style-type: none"> • Formula 1 Heineken Dutch Grand Prix • Renewi Tour • CAI Beekbergen 	<ul style="list-style-type: none"> • WK Baanwielrennen Junioren • WK Mennen 2 Span • MXGP 	<ul style="list-style-type: none"> • WK Hockey Dames en Heren • WK Roeien 	<ul style="list-style-type: none"> • EK Jeugd Eventing • WK Beachvolleybal 	
September	<ul style="list-style-type: none"> • Queen & King of the Court • Challenge Almere-Amsterdam • Dutch Water Week • Simac Ladies Tour 	<ul style="list-style-type: none"> • Europees Kampioenschap Honkbal • EK Paradressuur • Davis Cup Nederland-Argentinië • Eurotour Pool • Premier Padel Rotterdam 	<ul style="list-style-type: none"> • Solheim Cup • WK Waterski 		
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Military Boekelo • Holland Masters • TCS Amsterdam Marathon • Yonex Dutch Open • Outdoor Horst 	<ul style="list-style-type: none"> • EK BMX Freestyle 2025 • Gravel World Championships • WDSF European Championships Senior 2 Latin 	<ul style="list-style-type: none"> • WK Turnen • WK Paracycling Track 	<ul style="list-style-type: none"> • WK Korfbal • Motocross of Nations 	
November	<ul style="list-style-type: none"> • Jumping Indoor Maastricht • Dutch Open for Youth • Internationale Warandeloop Tilburg • Orange Cup 	<ul style="list-style-type: none"> • WK Handbal Dames • OKT Shorttrack 	<ul style="list-style-type: none"> • EK Veldrijden 		
December	<ul style="list-style-type: none"> • Wielersesdagse Rotterdam 	<ul style="list-style-type: none"> • Waterpolo Cup Rotterdam • ISU World Cup 3 	<ul style="list-style-type: none"> • ISU World Cup 3 		

1.5 Ambitiefase versus bid toegekend

Deze grafiek toont hoeveel eenmalige internationale topsportevenementen van 2021 tot en met 2030 in de ambitiefase zitten en hoeveel evenementen al zijn toegewezen. Alle plaatsgevonden evenementen vallen onder 'Bid toegekend'. Van de 179 eenmalige evenementen staan er 177 in de grafiek; van twee evenementen in de ambitiefase is het jaartal nog onbekend.

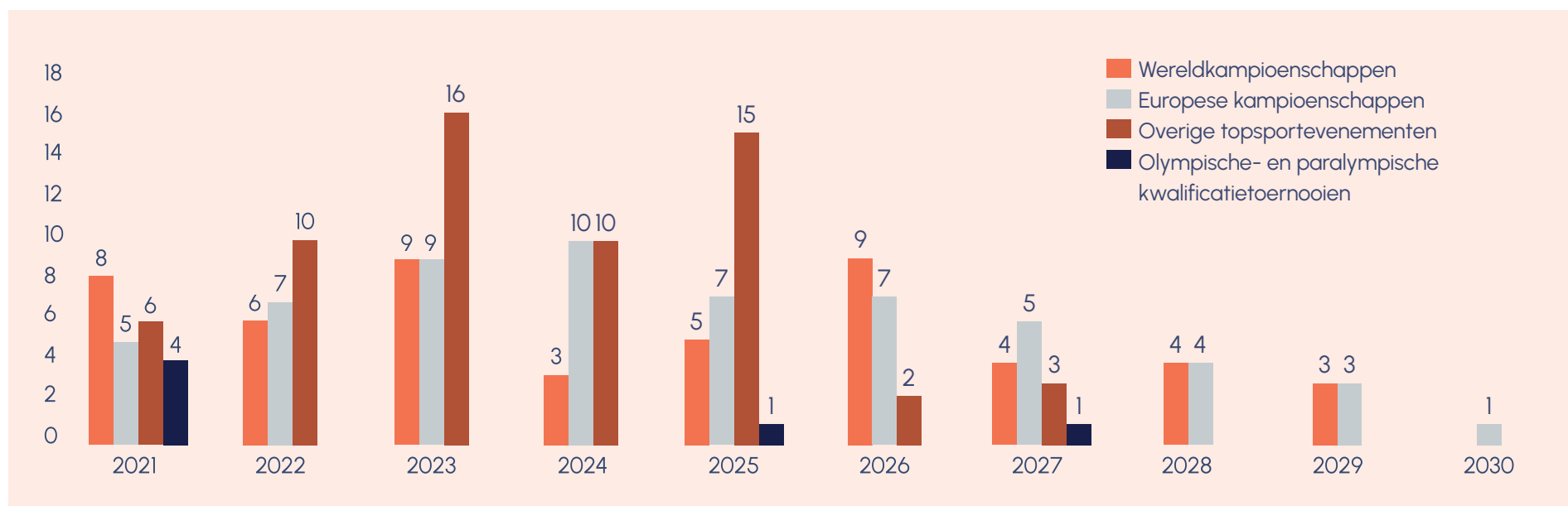

Inzichten

- Van 54% van de eenmalige evenementen van 2026 tot en met 2030 is het bid toegekend.
- Het aantal toegekende evenementen in 2027 steeg aanzienlijk ten opzichte van de vorige rapportage, van drie naar zeven. Dit zijn onder andere het WK Beachvolleybal en de Motocross of Nations.
- De European Running Championships in Utrecht is het enige evenement in 2029 met een toegekend bid.

1.6 Evenementen per categorie

Deze grafiek laat het aantal eenmalige evenementen per categorie zien. Dit zijn evenementen in de ambitiefase en evenementen met een toegewezen bid. Twee eenmalige evenementen staan niet in de grafiek, omdat het jaartal nog onbekend is.

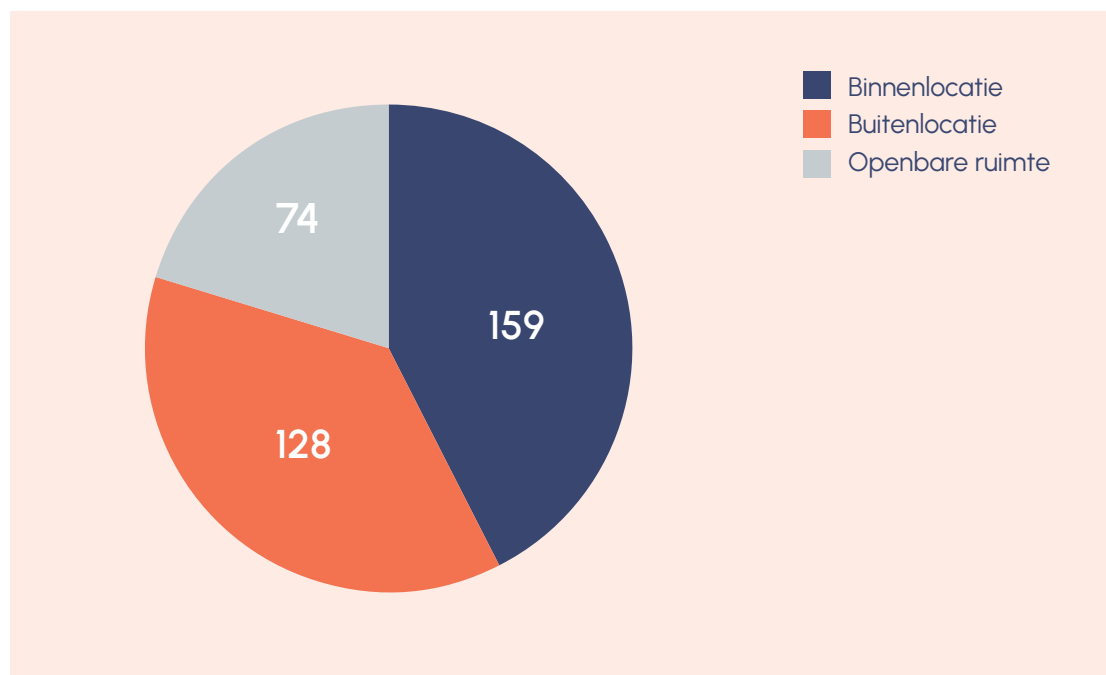

Inzichten

- Het aantal overige topsportevenementen in de toekomst is veel lager dan in het verleden. Internationale Federaties wijzen deze evenementen minder ver van tevoren toe, waardoor er minder over bekend is. Voorbeelden van overige topsportevenementen zijn: de FIG World Cup Parkour en Eurotour Pool in 2025.
- 2028 wordt een druk evenementenjaar, omdat het 100 jaar na de Olympische Spelen is en de KNWU 100 jaar bestaat. Tot nu toe hebben alleen het WK Veldrijden en WK Shorttrack een toegewezen bid.
- Het valt op dat er voor 2030 alleen een ambitie is voor een EK, maar niet voor een WK. Internationale Federaties wijzen WK's meestal verder van tevoren toe.

1.7 Locatie

Het onderstaande diagram toont het aantal internationale topsportevenementen van 2021 tot en met 2030 per type locatie. In dit diagram staan 351 evenementen. Van twee evenementen is de locatie nog onbekend.

Inzichten

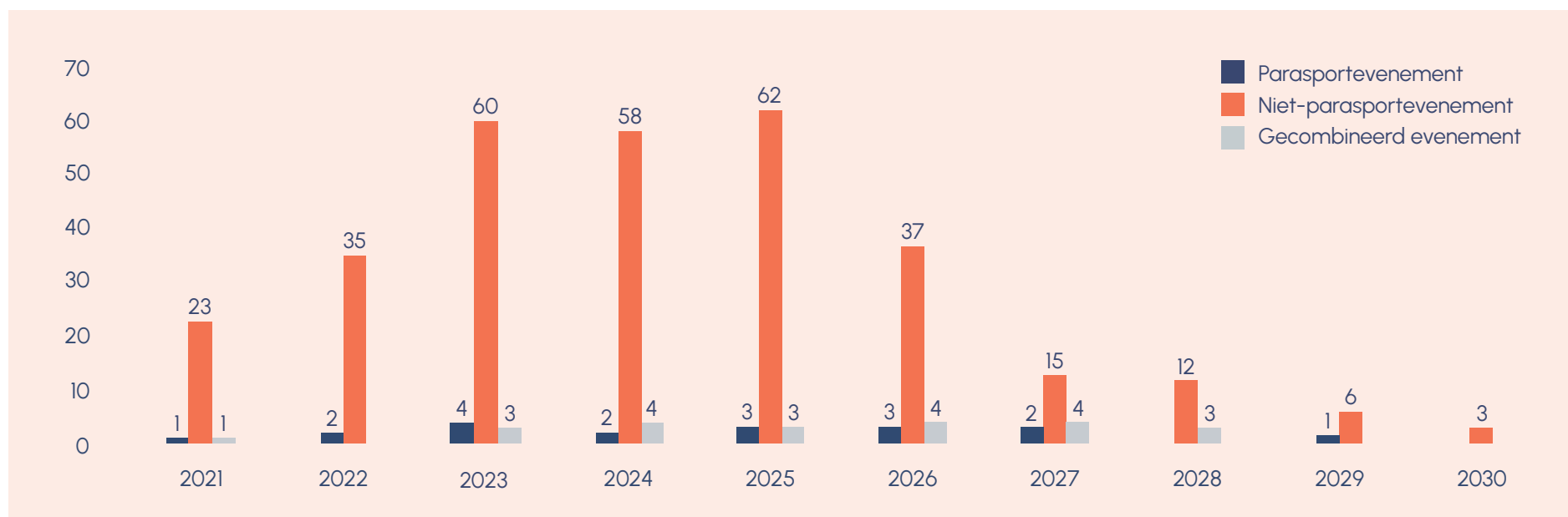
- Evenementen in de openbare ruimte zijn bijna altijd ook buitenevenementen. Een uitzondering is het WK Dammen 2024 in het Stadhuis van Wageningen.
- Er zijn meer locaties dan evenementen, omdat sommige evenementen op meerdere locatietypen plaatsvinden. De European Para Championships is hier een voorbeeld van.
- De paardensport blijft de meest voorkomende sport met evenementen op een buitenlocatie, gevolgd door de wielersport, golf, motorsport en hockey.

1.8 Parasport

In dit staafdiagram staan het aantal parasportevenementen, gecombineerde evenementen en niet-parasportevenementen. Deze grafiek bevat 351 evenementen. Van twee evenementen is het jaartal onbekend, waardoor ze niet in de grafiek staan. Gecombineerde evenementen bevatten zowel valide als parasport.

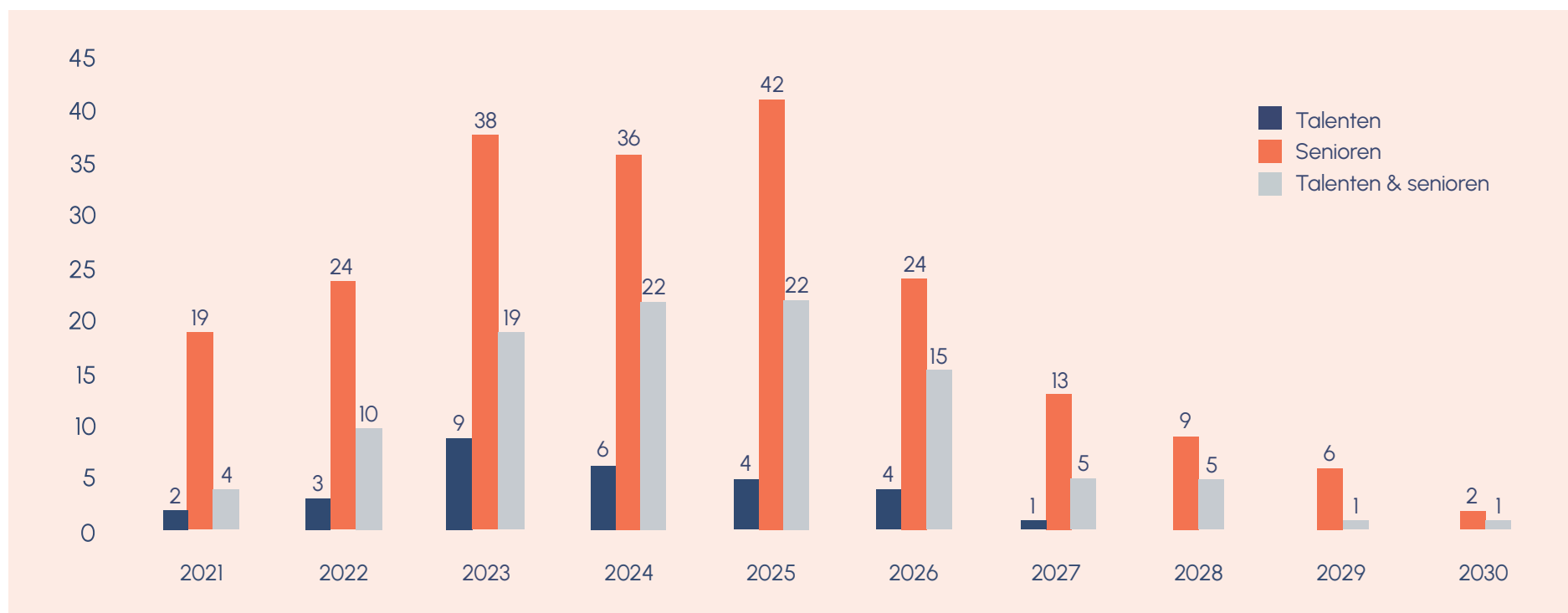
Inzichten

- Parasportevenementen zijn 5% van het totaal aantal evenementen van 2021 tot en met 2030.
- Ten opzichte van de vorige rapportage zijn er nu wel ambities voor parasportevenementen na 2026 en is ook het aantal evenementen in de ambitiefase voor 2026 hoger.
- Er is één jaarlijks terugkerend parasportevenement, namelijk het Dutch Tournament Sitting Volleybal.

1.9 Topsporters

1.9.1 Doelgroep topsporters

In deze staafdiagram staat het aantal internationale topsportevenementen in Nederland van 2021 tot en met 2030 voor talenten en senioren. De grafiek gebruikt gegevens van 345 evenementen; voor de overige evenementen is de doelgroep topsporters onbekend.

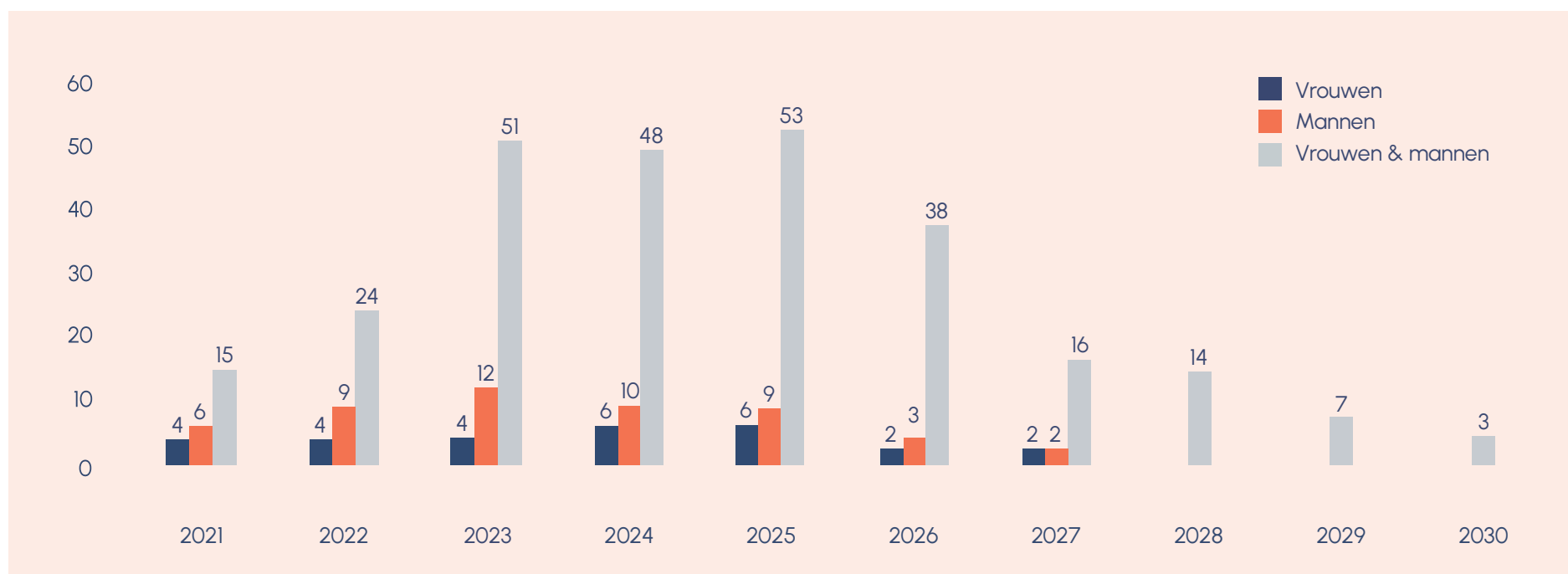
Inzichten

- Vier van de vijf evenementen voor talenten in 2026 en 2027 hebben al een toegekend bid. Na 2027 zijn er geen evenementen uitsluitend voor talenten gepland.
- De meeste evenementen zijn voor senioren: 61% van alle evenementen.
- Evenementen voor zowel talenten als senioren zijn voornamelijk jaarlijks terugkerende evenementen.

1.9 Topsporters

1.9.2 Geslacht topsporters

Deze grafiek toont het aantal internationale topsportevenementen van 2021 tot en met 2030 voor mannelijke en/of vrouwelijke deelnemers. De grafiek gebruikt gegevens van 348 evenementen; voor de overige evenementen zijn deze gegevens onbekend.

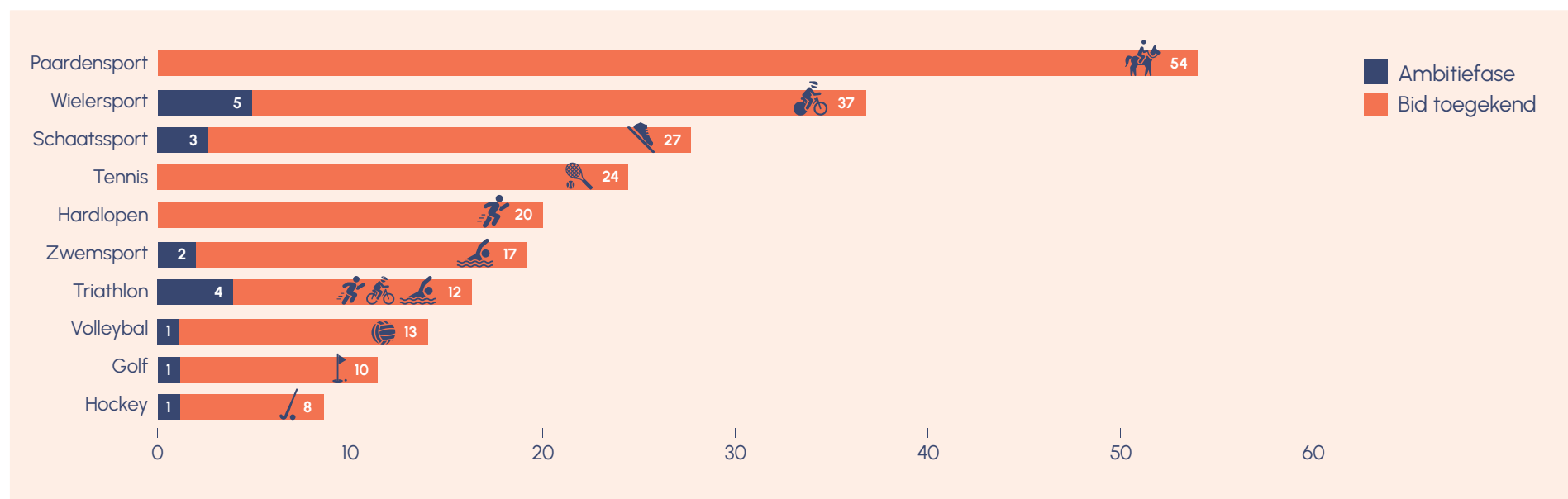

Inzichten

- Volleybal, golf, tennis en wegwielrennen organiseren regelmatig evenementen alleen voor vrouwen.
- Motorsport, autosport en biljartsport organiseren evenementen uitsluitend voor mannen.
- Bij veel individuele sporten zijn de evenementen vaak gemengd. Voorbeelden zijn: schaatsen, atletiek, paardensport, zwemmen en triatlon.

1.10 Variëteit aan sporten

De internationale topsportevenementen in Nederland van 2021 tot en met 2030 omvatten een divers palet aan sportdisciplines. De tien sporten met de meeste topsportevenementen staan in onderstaand figuur, uitgesplitst in evenementen met een toegekend bid en evenementen in de ambitiefase.

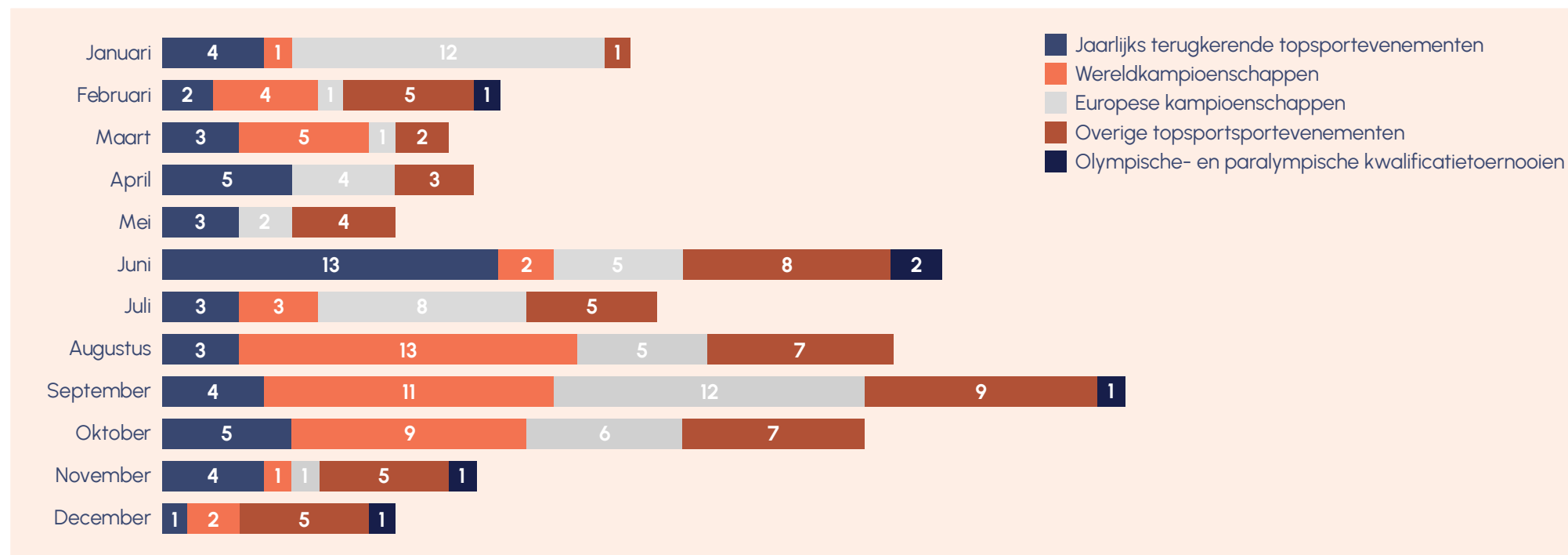
Inzichten

- De sporten die veel evenementen organiseren bevatten vaak veel verschillende disciplines. In de paardensport zijn dit onder andere: dressuur, para-dressuur, eventing, springen, endurance, mennen en voltige.
- Sporten met de meeste evenementen organiseren veel jaarlijks terugkerende evenementen.
- Samen zijn deze tien sporten goed voor 239 evenementen; 68% van alle evenementen van 2021 tot en met 2030. De top drie (paardensport, wielersport en schaatssport) beslaat 36%.

1.11 Evenementenspreiding per maand

De onderstaande grafiek toont het aantal internationale topsportevenementen van 2021 tot en met 2030, gesorteerd per categorie en verdeeld over de maanden. Alle jaarlijks terugkerende evenementen staan één keer in de grafiek. Van een aantal evenementen in de ambitiefase is de datum nog onbekend, waardoor de grafiek 175 eenmalige evenementen bevat.

Inzichten

- Organisatoren plannen de meeste Europese kampioenschappen in augustus en september. De meeste wereldkampioenschappen zijn in september en januari.
- In juni zijn de meeste jaarlijks terugkerende evenementen, met een gevarieerd aanbod van verschillende sporten.
- Januari heeft het hoogste aantal evenementen in de ambitiefase. Dit zijn allemaal Europese kampioenschappen.

2. Het bevorderen van aantrekkelijke en maatschappelijk verantwoorde evenementen

Maatschappelijk verantwoord georganiseerde topsportevenementen inspireren en hebben een grote waarde voor de samenleving.

Nederland heeft de nodige ervaring met het organiseren van topsportevenementen en over het algemeen wordt de kwaliteit als zeer hoog ervaren. Ook staan de evenementen in Nederland bekend om een efficiënte organisatie.

In de Nederlandse Topsportevenementen Strategie is deze maatschappelijk verantwoorde organisatie verder uitgewerkt, met als doel dit te optimaliseren richting 2030. De strategie richt zich op vijf thema's:

- Optimale en veilige omstandigheden voor topsporters.
- Efficiënt en doeltreffend georganiseerde evenementen.
- Duurzame en klimaatneutrale evenementen.
- Inclusieve en toegankelijke evenementen.
- Aandacht voor de gezondheid en veiligheid van alle betrokkenen.

Op de volgende pagina's staan inspirerende voorbeelden van topsportevenementen uit 2024 en 2025, die elk op hun eigen manier bijdragen aan het realiseren van deze ambities.

2.1 Verduurzaming topsportevenementen: Samen bouwen aan een circulaire sporttoekomst

Zes toonaangevende Nederlandse topsportevenementen zetten concrete stappen om duurzamer te worden. In het Versnellingsprogramma Duurzame en Circulaire Top-sportevenementen krijgen zij extra begeleiding en een budget om hun organisatie toekomstbestendig te maken. Samen vormen ze een voorbeeld voor de hele sportsector.

Het programma

Het doel van het versnellingsprogramma is om evenementen te ondersteunen bij het ontwikkelen en implementeren van duurzame strategieën, zodat ze toekomstbestendig worden en een positieve impact maken op mens, milieu en maatschappij. Een aantal geselecteerde evenementen hebben zich aangemeld voor een begeleidingstraject en krijgen, naast begeleiding, een speciaal versnellingsbudget voor duurzame oplossingen of expertise. Samen met experts van Copper8 en More2Win maken ze een nulmeting, een stappenplan en houden ze de voortgang bij met de Topsportevenementen Monitor. Het gaat niet alleen om minder afval of energie besparen, maar ook om duurzame mobiliteit, watergebruik en circulaire oplossingen. De opgedane kennis delen ze met andere sport- en evenementorganisaties.

Leren van elkaar

Een belangrijk deel van het programma is samenwerking. Organisatoren ontmoeten elkaar tijdens gezamenlijke bijeenkomsten, wisselen ervaringen uit en krijgen tips van organisaties zoals de Johan Crujff Arena, KNVB, Ministerie van VWS, TIG Sports en Le Champion. Zo ontstaat een netwerk waarin uitdagingen en oplossingen openlijk gedeeld worden. De eerste gezamenlijke bijeenkomst in januari leverde direct waardevolle ideeën op en inspireerde de deelnemers om samen nieuwe stappen te zetten.

Begeleiding evenementen in de praktijk

- Bij de Dutch Ladies Open in mei zagen de deelnemende evenementen hoe afvalscheiding, circulaire catering en duurzamere faciliteiten al in de praktijk werken. Ook bespraken de deelnemers hoe de mobiliteit van bezoekers groener kan en hoe je een blijvende impact maakt richting evenementen zoals de Solheim Cup 2026.
- In juli draaide de begeleiding van de Volleybal Nations League Dames in Arnhem om het terugdringen van wegwerpplastics, duurzame catering en hoe fans en vrijwilligers als ambassadeurs kunnen bijdragen. Hier legden deelnemers de verbinding tussen de sportieve beleving en duurzaamheid.

Deze praktijkvoorbeelden laten zien dat verduurzamen haalbaar en inspirerend is. Elk evenement heeft zijn eigen schaal en uitdagingen, dus maatwerk blijft belangrijk.

Wat komt er nog aan?

Andere evenementen zijn de Amsterdam Marathon, diverse langebaanschaatsevenementen in Thialf en uiteindelijk het WK Hockey 2026. Elk evenement brengt zijn eigen dynamiek en uitdagingen mee, waardoor het programma een rijke bron van voorbeelden wordt voor de hele sportsector. Samen met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ligt er extra focus op duurzame mobiliteit.

2.2 Duurzaamheid bij het Dutch Ladies Open

Het Dutch Ladies Open laat zien dat topsport en duurzaamheid uitstekend samengaan. Dit internationale golftoernooi, onderdeel van de Ladies European Tour (LET), trekt ieder jaar 's werelds topspeelsters én maakt steeds meer indruk met zijn groene aanpak. In 2025 kreeg het toernooi de ISO 20121-certificering, een belangrijke erkenning voor duurzame evenementenorganisatie.

De Nederlandse Golf Federatie (NGF) organiseert het toernooi. Samen met gecertificeerde partners en locaties streeft de NGF ernaar om evenementen zo milieuvriendelijk mogelijk te organiseren.

Groen organiseren in de praktijk

Tijdens de editie van 2025 op de Goyer Golf & Country Club, zijn allerlei slimme initiatieven bedacht om de ecologische voetafdruk van het toernooi te minimaliseren.

- Gebruik van hergebruikt materiaal: de winnares, Mimi Rhodes, kreeg een trofee van hergebruikt hout en een sporttas gemaakt van oude toernooibanners.
- Bio-based producten: de speelsters ontvingen sokken en bidons gemaakt van bio-based kunststof.
- Duurzame energie: de Goyer Golf & Country Club, een GEO-gecertificeerde locatie, maakte gebruik van 100% wind- en zonne-energie om het evenement te ondersteunen.
- Recycling en hergebruik: van decoratiematerialen tot vrijwilligerscadeaus: alles werd zoveel mogelijk gerecycled of hergebruikt.

Deze initiatieven laten zien dat duurzaamheid niet alleen een randvoorwaarde is, maar een integraal onderdeel is van de toernooiorganisatie.

Trofee van hergebruikt hout en een sporttas gemaakt van oude toernooibanners.

ISO 20121-certificering

In 2025 kreeg het Dutch Ladies Open na uitgebreide audits de ISO 20121-certificering. Deze internationale norm is specifiek ontwikkeld voor duurzame evenementenmanagementsystemen en stelt eisen aan het integreren van duurzaamheid in alle aspecten van de organisatie. De ISO 20121-norm vereist dat organisaties hun impact op milieu, maatschappij en economie systematisch analyseren en verbeteren. Voor het Dutch Ladies Open betekent dit dat duurzaamheid niet alleen een ambitie is, maar ook aantoonbaar en meetbaar is. Door te kiezen voor GEO-gecertificeerde banen en duurzame partners versterkt de NGF haar duurzaamheidsbeleid en legt de bond de basis voor toekomstige evenementen.

Erkenning en impact

Begin 2025 ontving het toernooi de Sustainability Initiative Award van de Ladies European Tour voor de editie van 2024. Deze prijs onderstreept de voorbeeldfunctie van het toernooi binnen de internationale golfwereld.

Vooruitblik: Solheim Cup

De volgende grote stap is de Solheim Cup in 2026, georganiseerd bij Bernardus Golf. Dit toernooi wil een nieuwe standaard neerzetten voor duurzame topsportevenementen. Daarbij werken ze aan:

- mobiliteit met lage uitstoot
- hernieuwbare energie
- circulaire en bewust materiaalgebruik
- lokale en biologische catering
- slim waterbeheer
- actief herstel van natuur op en rond de golfbaan

Het doel is eenvoudig, maar ambitieus: minimaliseren van uitstoot, verminderen van afval en herstellen van biodiversiteit. En dat alles terwijl er een onvergetelijke ervaring wordt gecreëerd.

Drie tips voor het verduurzamen van een evenement

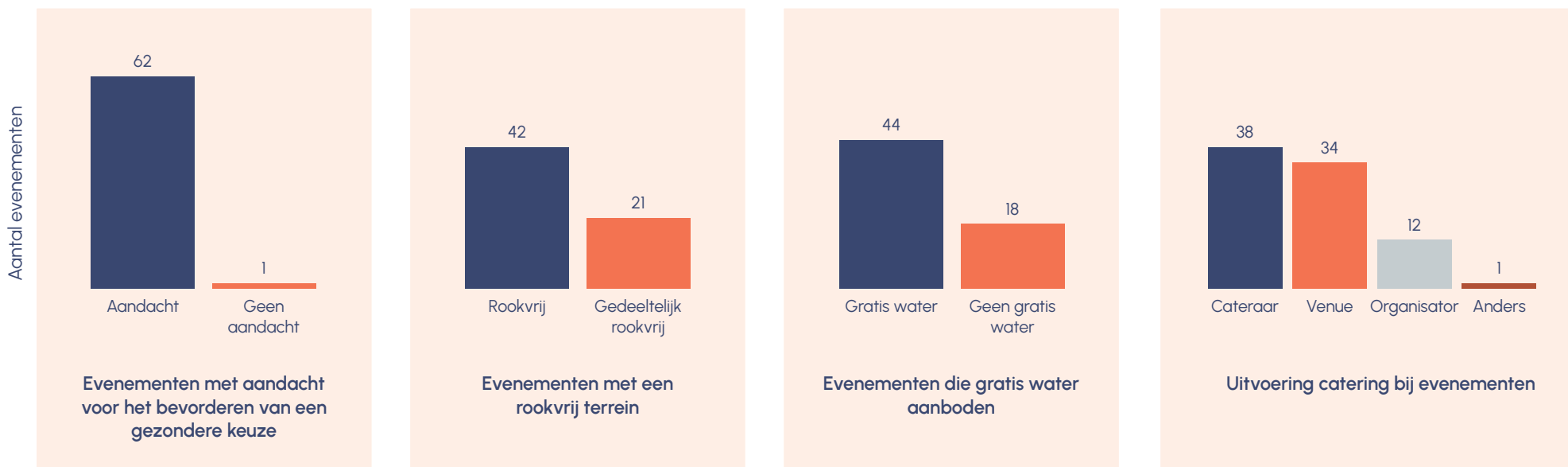
- 1 Gebruik geen jaartallen op materialen zodat je materialen meerdere jaren kan gebruiken.
- 2 Zorg voor waterpunten zodat mensen hun eigen water kunnen tappen en niet hoeven te kopen.
- 3 Maak goede afspraken met catering en leveranciers en vraag of zij ook kunnen meedenken in verdere verduurzaming van jouw evenement.

Dutch Ladies Open beloond met ISO-certificaat

2.3 Gezondheidsmonitor

Eind 2024 ontwikkelde JOGG en het Coördinatie- en Informatiepunt Topsportevenement (CIT) een gezondheidsmonitor. In 2025 maakten ze een dashboard van de gezondheidsmonitor op de CIT-website. Evenementorganisatoren gebruiken de monitor steeds beter. Onderstaande grafieken zijn gebaseerd op de data van 63 evenementen, behalve het aanbod van gratis water, dit zijn 62 evenementen.

Inzichten

- 98% van de evenementen besteedt aandacht aan het bevorderen van een gezondere keuze tijdens het evenement. De thema's van een gezond evenement zijn: rookvrij, verantwoord alcohol schenken en aanbod van gezondere voeding.
- Gratis water is niet standaard aanwezig: bij 29% van de 62 evenementen ontbreekt dit aanbod.
- Externe cateraars en/of de locatie verzorgen voornamelijk de catering tijdens evenementen.

2.4 Pilot gezonder voedingsaanbod in Thialf

Thialf voerde in 2024-2025 een pilot uit om het voedingsaanbod voor bezoekers gezonder en gevarieerder te maken bij vijf topschaatsevenementen. Zo wilden de organisatoren bewijzen dat gezond eten bij een sportevenement net zo toegankelijk en smakelijk is als het standaard aanbod.

De Kopgroep Gezonde Sportevenementen initieerde de pilot. De focus van de Kopgroep ligt op gezond eten, rookvrije evenementen, verantwoord alcoholbeleid en gezonde sportsponsoring. Pilots zoals in Thialf leveren belangrijke inzichten en praktijkervaring op die helpen om de ambitie van een gezonde sportomgeving te realiseren.

Samenwerking en betrokken partijen

De pilot in Thialf kwam tot stand door samenwerking van meerdere partijen:

- House of Sports en de KNSB leverden expertise over de organisatie van de vijf jaarlijkse topschaatsevenementen.
- Thialf en de gemeente Heerenveen (ondertekenaars van het Convenant Gezonde Sportevenementen) ondersteunden het plan.
- Het Voedingscentrum adviseerde over gezonde opties op basis van de Richtlijn Eetomgevingen.
- De cateraar Van 't Hooge stelde het gezonde aanbod samen.

Gezondere opties in de pilot

De pilot richtte zich op het aanbieden van gezondere keuzemogelijkheden voor publiek. Hierbij werd rekening gehouden met logistieke zaken, zoals het aantal uitgifte punten, maar ook de thematiek van het evenement en de wensen van de doelgroep. Van 't Hooge introduceerde bij drie van de vijf cateringpunten gezondere gerechten naast het gebruikelijke aanbod. Bezoekers konden kiezen uit soepen, salades, een broodje pulled jackfruit, een volkoren wrap met vegan "tonijn", chili sin carne in een tacoschelp en smoothies. Ook waren er minder vette snacks zoals ovengebakken chips en popcorn. Het aanbod kreeg extra zichtbaarheid via plattegronden, narrowcasting en nieuwsbrieven. More2Win volgde en evalueerde de pilot, zodat de resultaten ook bruikbaar zijn voor andere evenementen.

De pilot toont dat zowel organisatoren als bezoekers bereid en geïnteresseerd zijn. Het succes hangt echter af van de zichtbaarheid en toegankelijkheid van het aanbod. Voor een blijvend effect is vervolgonderzoek bij verschillende evenementen en doelgroepen noodzakelijk, zodat de lessen breder toepasbaar worden.

Perspectief vanuit de cateraar Van 't Hooge

"Tijdens de pilot constateerden we dat gasten nog moeten wennen aan het gezondere aanbod. Het blijft een proces van uitproberen en verfijnen om te bepalen welke producten het beste aansluiten bij de wensen van de bezoekers. We zien daarbij dat in de winter de voorkeur vaker uitgaat naar calorierijkere producten, in plaats van bijvoorbeeld een soep van vergeten groenten."

Drie tips voor een gezonder voedingsaanbod

- 1 Onderzoek wat de doelgroep belangrijk vindt qua voeding en stem het aanbod hierop af. Bied makkelijk mee te nemen producten aan die passen bij het seizoen. Denk aan kleine porties, snacks of wraps.
- 2 Werk samen met cateraars, sportbonden en gemeenten om draagvlak en communicatie te versterken.
- 3 Maak gezonde keuzes duidelijk zichtbaar en beschikbaar bij alle uitgiftepunten. Zorg dat gezonde keuzes net zo aantrekkelijk en smakelijk zijn als reguliere opties.

EK Allround & Sprint 2025 KNSB

2.5 Blindentribune als inspiratie voor inclusie in de zwemsport

In 2024 startten de KNZB samen met initiatiefneemster paralympisch zwemster Liesette Bruinsma met een blindentribune bij de finalesessies van de Eindhoven Qualification Meet. Zwemfans met een visuele beperking konden de finales live volgen via commentaar op een koptelefoon. Het initiatief was meteen een groot succes en laat zien hoe sport toegankelijker kan worden voor iedereen. "Het is supergaaf om te zien hoe de blindentribune de wereld voor mensen met een visuele handicap vergroot en verbinding creëert," zegt Liesette Bruinsma.

Het idee ontstond vanuit het voorbeeld van SC Heerenveen, dat al langere tijd een blindentribune bij voetbalwedstrijden heeft. Liesette wilde ook in haar eigen sport de tribunes toegankelijker maken voor blinden en slechtzienden. Dat gebeurde voor het eerst tijdens de Eindhoven Qualification Meet in april 2024 en later bij de Rotterdam Qualification Meet.

Organisatorisch is een blindentribune makkelijk te realiseren. Dankzij de techniek van Gazeti is alleen stroom en een (mobiele) internetverbinding nodig. Bezoekers kunnen via een app wereldwijd meeluisteren. De voorziening blijkt populair bij zowel bezoekers met een visuele beperking als bezoekers zonder visuele beperking.

Het succes van de blindentribune kreeg extra kracht door de combinatie met een clinic aangepast sporten van Liesette en HPC-coach en oud-olympiër Saskia de Jonge. Bezoekers van de [Rotterdam Qualification Meet](#) ervoeren zelf hoe het is om te zwemmen in het wedstrijdbad: van het betreden van het startblok tot het voelen van de zwemlijnen en de sfeer van een volledig aangekleed wedstrijdbad.

Op de tribune kregen bezoekers attributen zoals zwempakken, zwembrillen, zwemplankjes en zwempaddles om de sport tastbaar te maken. Het geluid van water, juichend publiek en de akoestiek van het zwembad maken de ervaring compleet. Sommige bezoekers met een visuele beperking kunnen bovendien nog licht- en kleurverschillen waarnemen, waardoor het deskundige commentaar van zwemtrainer Jan-Eggo Huininga en Parawatcher Robin Wubben nog beter tot leven komt. Zij beschrijven niet alleen de race, maar ook atleten, omstandigheden en de rol van officials. Dat geeft bezoekers met een visuele beperking een volledig beeld van het evenement.

Het initiatief van Liesette Bruinsma en de KNZB laat zien hoe relatief eenvoudige middelen een enorme impact hebben op de toegankelijkheid en inclusiviteit van topsportevenementen. Na de succesvolle introductie in de zwemsport is de blindentribune inmiddels ook ingezet bij andere evenementen, zoals het EK Rolstoelrugby. Daarmee groeit het uit tot een inspirerend voorbeeld van hoe je topsport toegankelijk maakt voor een breder publiek.

Drie tips voor het inzetten van een blindentribune

- 1 Test je eigen informatievoorziening & ticketing in de voorleesfunctie van je browser.
- 2 Controleer je voorzieningen vanaf het openbaar vervoer naar je accommodatie. Test de route eens op audiobegeleiding van Google Maps.
- 3 Vraag kaartkopers vooraf of ze een blindengeleidehond meenemen.

De blindentribune bij de Rotterdam Qualification Meet

3. Het creëren van een podium voor maatschappelijke vraagstukken en het bedrijfsleven

3.1 TeamNL Sport Experience: sporten als TeamNL!

De TeamNL Sport Experience (TNSE) brengt deelnemers actief in beweging, met topsportevenementen als inspiratie. Jong en oud konden in tien steden en tijdens dertien evenementen laagdrempelig sporten en ervaren hoe het is om te sporten als TeamNL. Activiteiten varieerden van fietsen op een pumptrackbaan tot handbalvaardigheden oefenen of smashkracht meten op de volleybalsmashmeter. Nevobo en NOC*NSF organiseren het programma in samenwerking met vijftien sportbonden, hoofdsponsor Rabobank, gemeenten, sportbedrijven en verenigingen.

Aansluiten bij topsportevenementen

Topsport inspireert: zien sporten, doet sporten. Helemaal wanneer je topsporters in actie ziet. Soms vindt de TeamNL Sport Experience plaats op dezelfde locatie als een topsportevenement, maar vaak zoeken ze ook andere koppelingen. Zo stond handbal dit jaar centraal in alle TNSE-steden, vooruitlopend op het WK Handbal in november 2025. Op die manier laden we de sport landelijk en brengen we handbal dichterbij het publiek, ook buiten de stadions. Tijdens het EK Indoor Atletiek in maart konden bezoekers in veel steden zelf hoogspringen en sprinten, waarmee Atletiekunie de legacy van het EK versterkt en de sport ook na het toernooi landelijk blijft activeren.

Frédérique Matla, Worthy de Jong, Stefan Boermans en Angela Malenstein

Vier TeamNL-sporters verbonden hun naam dit jaar aan de TNSE: Frédérique Matla (hockey), Worthy de Jong (3x3 basketball), Stefan Boermans (beachvolleybal) en Angela Malenstein (handbal). Hun aanwezigheid en bekendheid draagt bij aan de bekendheid van de TeamNL Sport Experience.

Op [NOC*NSF.nl](https://www.noc-nsf.nl) vertelt Malenstein dat het voor haar de eerste keer is dat ze haar ervaring en bekendheid inzet als ambassadeur. "Het zou geweldig zijn als ik kinderen kan inspireren om te gaan sporten en misschien wel te gaan handballen. Al zijn het er maar twee, dan beschouw ik dat al als een overwinning."

Drie tips voor een succesvol programma

- 1 Maak sport laagdrempelig en toegankelijk. Bied activiteiten waar iedereen aan mee kan doen, ongeacht leeftijd of sportniveau. Variatie helpt om mensen enthousiast te maken en te betrekken om nieuwe sporten uit te proberen.
- 2 Gebruik topsport als inspiratie en motor. Topsportevenementen en TeamNL'ers en andere bekende atleten trekken publiek, creëren beleving en motiveren bezoekers om zelf mee te doen.
- 3 Werk samen en bouw continuïteit. Bundel krachten met gemeenten, sportbonden, verenigingen en sponsors. Jaarlijkse terugkeer versterkt impact en verankert de TNSE in lokale gemeenschappen.

3.2 SAM – Samen voor Gelijkwaardigheid in Sport

Sport kan mensen verbinden, inspireren en maatschappelijke verandering stimuleren. Toch zijn de kansen in sport nog niet gelijk verdeeld. Vrouwensport krijgt weinig media-aandacht en sponsorbudgetten, vrouwelijke bestuurders en coaches zijn schaars en rolmodellen voor jonge meiden zijn onvoldoende zichtbaar. Dit zijn gemiste kansen voor de sportsector.

Wat is SAM?

Stichting SAM zet zich in voor gelijke kansen, zichtbaarheid en waardering voor iedereen in de sport, ongeacht gender. De eerste focus ligt op de kloof tussen mannen en vrouwen, met de ambitie om breder in te zetten op genderdiversiteit. SAM is een initiatief van Bernardus Golf / Solheim Cup en BrabantSport, met steun van NOC*NSF, NGF en KNWU.

De stichting versterkt de positie van vrouwen en meiden, stimuleert inclusieve sportculturen en bevordert samenwerking tussen bonden, organisatoren, gemeenten, bedrijven en maatschappelijke partners. SAM sluit zoveel mogelijk aan bij bestaande initiatieven, bundelt krachten en versterkt zo één gezamenlijke beweging.

Koppeling met de Nederlandse Topsportevenementen Strategie (NTS)

SAM sluit aan bij de derde hoofdlijn van de NTS: topsportevenementen als podium voor maatschappelijke vraagstukken. Evenementen zoals de Solheim Cup zijn krachtige momenten om gelijkwaardigheid zichtbaar te maken. Rolmodellen, activiteiten en storytelling zorgen dat het thema leeft bij bezoekers en deelnemers. Door een jaarrond programma wordt het onderwerp continu zichtbaar en wordt een blijvende beweging op gang gebracht. Bedrijven worden actief betrokken als partner, bijvoorbeeld met expertise, middelen of communicatiekracht.

Werkwijze

Bonden sluiten zich aan via een convenant. Samen met bonden brengt de stichting in kaart hoe het staat met zichtbaarheid, rolmodellen en gelijke kansen, en welke wensen en behoeften de doelgroep heeft. Op basis daarvan ontwikkelt SAM zowel sportbrede oplossingen als maatwerk voor iedere sport.

Een belangrijk onderdeel is de inzet van rolmodellen. Topsporters en jonge sporters uit de breedte bieden herkenning en inspiratie. Ze zijn zichtbaar tijdens evenementen, in digitale content en bij activiteiten op scholen en verenigingen. Onderzoek toont aan dat rolmodellen directe invloed hebben op motivatie, sportdeelname en het ontwikkelen van zelfvertrouwen, vooral bij meiden.

Jaarrond zichtbaar

SAM blijft het hele jaar actief met:

- Digitaal clubhuis voor verhalen, kennis en interactie.
- Bijeenkomsten en presentaties bij clubs, bonden, bedrijven en maatschappelijke partners.
- Webinars en online sessies over actuele thema's en praktijkvoorbeelden.
- Digitaal Playbook met tips, best practices, tools en inspirerende voorbeelden voor iedereen die gelijkwaardigheid in sport wil bevorderen.

Kick-off

Op 8 september was de kick-off van SAM op Bernardus Golf. SAM is nu officieel gestart en draagt bij aan versterking van de maatschappelijke positie van vrouwen in de sport, inclusieve sportculturen en structurele samenwerking tussen alle stakeholders. De doelstellingen voor 2028 zijn:

- Structurele samenwerking met bonden op basis van convenanten en onderzoeksresultaten.
- Praktische, gedragen oplossingen voor gelijkwaardigheid per sport.
- Meer zichtbare vrouwelijke rolmodellen in de sport.
- Gelijkwaardigheid steeds sterker geborgd in beleid, organisatie en cultuur in de sportwereld.
- Een breed gebruikt digitaal playbook dat bonden, clubs, organisatoren en coaches ondersteunt bij het implementeren van gelijkwaardigheid in beleid
- Duurzame community voor re-design vraagstukken

Wil je meer informatie over Stichting SAM? Bezoek dan de website: stichting-sam.com

Lancering Stichting SAM

3.3 Topsportevenementen als versneller van maatschappelijke doelen

De afgelopen twee jaar heeft het Maatschappelijk Activatie Programma (MAP) een belangrijke rol gespeeld in het versterken van de maatschappelijke waarde van topsportevenementen. Ze kunnen maatschappelijke verandering versnellen en lokale doelen helpen realiseren. Met de MAP aanpak zijn in verschillende gemeenten trajecten gestart waarbij topsportevenementen werden ingezet als versneller van thema's als gezondheid, inclusie en werkgelegenheid. Het WK Handbal 2025 in Rotterdam en de FBK Games in Twente zijn hier twee mooie voorbeelden van. Beide trajecten laten zien hoe topsportevenementen structureel ingezet kunnen worden als podium voor maatschappelijke vraagstukken – elk met een eigen focus, maar vanuit dezelfde methodiek en instrumenten.

WK Handbal 2025 – De Rotterdamse aanpak

De gemeente Rotterdam koppelde het WK Handbal 2025 aan beleidsterreinen buiten de sport, zoals preventie, zorg, jeugd en duurzaamheid. Samen met partners als NHV, TIG Sports, Sportvibes, Topsport Rotterdam, Sportbedrijf Rotterdam en Rotterdam Sportsupport keek de gemeente onder begeleiding van More2Win hoe het evenement gemeentelijke doelen kon versnellen.

De WISE-methodiek bracht het DNA van het evenement in kaart. Hieruit volgden strategische conceptringingen om gemeentelijke afdelingen actief te betrekken. Door deze domein overstijgende samenwerking heeft het WK Handbal de potentie om méér te zijn dan een sportief spektakel: het wordt een potentiële hefboom voor beleidsdoelen op het gebied van gezondheid, leefbaarheid en inclusie.

Het resultaat is de 'Rotterdamse aanpak', een praktisch draaiboek met concrete aanbevelingen en tools. Dit laat zien dat goede procesbegeleiding essentieel is: met de juiste structuur en instrumenten ontstaat echte maatschappelijke waarde.

FBK Games –Inclusieve arbeidsmarktregio Twente

Bij de FBK Games lag de nadruk op publiek-private samenwerking. Samen met partners als Werkbedrijf Twente, de gemeente Hengelo en Global Sports Communication werd een maatschappelijke partnerpropositie ontwikkeld.

Het doel was om Twente de meest inclusieve arbeidsmarktregio van Nederland te maken. Bedrijven en publieke partners investeren dan niet alleen in het evenement, maar ook in inclusieve talentontwikkeling en kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hoewel de uitwerking nog loopt, leverde dit al een gezamenlijke ambitie, betrokkenheid van publieke partners en een eerste presentatie in juni 2025, tijdens de FBK Games, op.

Ingezette instrumenten en werkwijze

Beide evenementen gebruikten tools uit het MAP-traject:

- WISE-methodiek om maatschappelijke waarde gestructureerd in kaart te brengen.
- Procesaanpakken zoals 'De Rotterdamse aanpak', met overdraagbare lessen voor andere gemeenten.
- Partnerproposities om samenwerking tussen overheid, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties te versterken.
- Theory of Change en impactstrategieën om doelstellingen meetbaar en duurzaam te maken.

De ervaringen laten zien dat het hebben van een procesbegeleider cruciaal is. Gemeenten en organisatoren hebben vaak niet de specifieke kennis en capaciteit om maatschappelijke waarde te vertalen naar concrete acties. Het MAP maakt het mogelijk dat losse initiatieven naar structurele impact groeien.

Lessen en vooruitblik

De ervaringen uit Rotterdam en Hengelo laten zien dat topsportevenementen krachtige katalysatoren zijn, mits ze verbonden zijn met bestaande initiatieven en duurzaam ingebed worden. Belangrijke lessen zijn:

- 1 Procesbegeleiding, structuur en expertise zijn cruciaal.
- 2 Een duidelijke maatschappelijke propositie vergroot commitment.
- 3 Evenementen versnellen maatschappelijke opgaven, mits activatie duurzaam is verbonden met bestaande initiatieven en partners.
- 4 De MAP-methodiek is flexibel en toepasbaar in uiteenlopende contexten.

De uitdaging ligt nu in opschaling: met eigenaarschap, structurele middelen en een sterk netwerk kan Nederland uitgroeien tot voorbeeldland in hoe topsportevenementen maatschappelijke waarde creëren.

4 Onderzoeksprogramma MOVES

Onderzoeksprogramma Moves van ZonMw onderzoekt in vier werkpakketten hoe topsportevenementen maatschappelijke waarde opleveren. Dit levert praktische adviezen en inspiratie voor beleid. In dit hoofdstuk lees je de eerste onderzoeksresultaten, plus de resultaten van een aanvullend onderzoek naar multitopsportevenementen. Alle publicaties van Moves staan op de [website van het CIT](#). Het programma loopt van september 2023 tot en met augustus 2027.

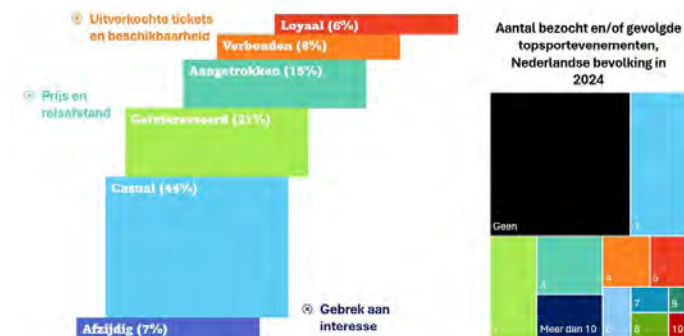
Werkpakket 1: Bereik, betrokkenheid en draagvlak van topsportevenementen

Werkpakket 1 onderzoekt onder meer aan de hand van een bevolkingsonderzoek onder een representatief panel van 3.800 Nederlanders hoe het bereik, de betrokkenheid en het draagvlak van topsportevenementen samenhangen. In 2024 volgde 41% van de Nederlanders geen enkel topsportevenement, terwijl 55% er minstens één via de media bekeek en 16% fysiek bij een topsportevenement was. De Formule 1 in Zandvoort trok de meeste kijkers (32% van de bevolking), gevolgd door wielrenevenementen.

De belangstelling voor topsportevenementen is gematigd. Topsportevenementen worden vooral "leuk" gevonden, maar spelen zelden een centrale of identiteitsbepalende rol. De 'leukheidsfactor' is een logisch aangrijpingspunt voor publiekscommunicatie. Werkpakket 1 verdeelt het Nederlandse publiek in zes groepen, die verschillen in de mate van betrokkenheid. In onderstaande afbeelding zie je de zes groepen, van de meest betrokken 'Loyale' tot de minst betrokken 'Afszijdige'. De grootste groep valt onder 'Casual'.

Belemmeringen om topsportevenementen te bezoeken verschillen per groep en lopen uiteen van gebrek aan interesse en hoge prijzen tot reisafstand of uitverkochte tickets. Communicatie vraagt daarom om segmentatie, geen one-size-fits-all aanpak. De bereidheid om een evenement te bezoeken is het grootst bij mensen die al betrokken zijn, vooral bij wielrennen, hardlopen/atletiek en tennis. Paralympische en jeugdevenementen trekken vooral een kleine groep fans.

Het draagvlak voor topsportevenementen in Nederland hangt sterk samen met de mate van betrokkenheid. Ongeveer 55% van de Nederlanders vindt dat topsportevenementen positief bijdragen aan de samenleving. Dit aandeel ligt veel hoger bij betrokken groepen dan bij minder betrokken groepen. Driekwart van de bevolking vindt publieke financiering passend. Het vergroten van betrokkenheid versterkt zowel het maatschappelijke als het financiële draagvlak.

Het publiek is te segmenteren in zes clusters die verschillen in mate van betrokkenheid.

Werkpakket 2: Samenwerken aan publieke waarde van topsportevenementen

Werkpakket 2 onderzoekt onder meer hoe je een evenement organiseert dat publieke waarde oplevert. Er werden tot nu toe drie casussen geanalyseerd: de start van La Vuelta Holanda 2022, het EK Beachvolleybal 2024 en het jaarlijkse ABN AMRO Open. Deze voorbeelden laten zien hoe overheden, sportbonden, bedrijven en andere betrokkenen kunnen samenwerken om maatschappelijke waarde te realiseren en welke valkuilen daarbij spelen.

Uit het onderzoek blijkt dat maatschappelijke meerwaarde niet vanzelf ontstaat. Drie voorwaarden zijn cruciaal om sportevenementen door samenwerking maatschappelijk betekenisvol te maken:

- 1 Faciliterend leiderschap. Succesvolle samenwerking vraagt leiders die uiteenlopende belangen verbinden en het publieke belang centraal houden.
- 2 Sterke institutionele structuren. Heldere rollen, afspraken en besluitvormingsprocessen houden samenwerking koersvast.
- 3 Actieve betrokkenheid van de samenleving. Inwoners, verenigingen en lokale organisaties vanaf het begin laten meedenken én meedoen levert nieuwe ideeën en betrokkenheid.

De casussen laten bovendien zien dat het nastreven van publieke waarde niet alleen een normatieve verplichting is om publieke verwachtingen te vervullen, maar ook concrete voordelen oplevert voor de samenwerking zelf. Publieke waarde fungeert als motor: partners blijven gemotiveerd, consensus tussen partijen ontstaat sneller en externe legitimiteit en draagvlak groeit.

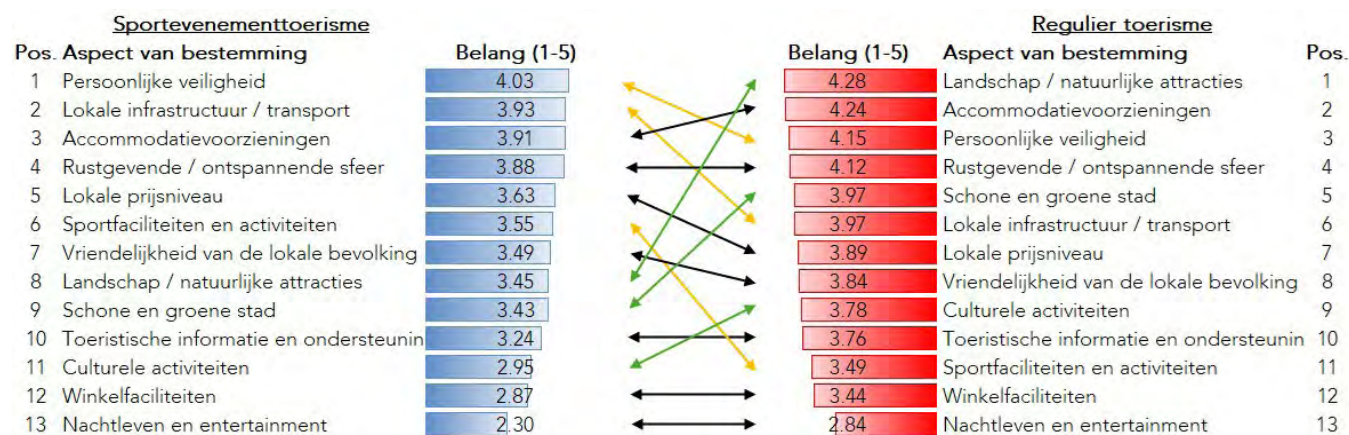
EK Beachvolleybal Apeldoorn, Nevobo

Werkpakket 3: Sporttoerisme en 'regulier' toerisme: twee helften van hetzelfde spel?

Grote sportevenementen trekken bezoekers uit binnen- en buitenland. Vaak worden sportevenementtoeristen (bezoekers die speciaal voor een sportevenement naar de gastregio komen en daar ook overnachten) vaak gezien als een aparte groep, die afwijkt van andere ('reguliere') toeristen. Maar in de praktijk kan iemand natuurlijk op het ene moment een sportevenementtoerist zijn en op het andere een reguliere vakantieganger. Het onderzoek van werkpakket 3 richt zich onder andere op de vraag of de behoeften van zulke toeristen afwijken afhankelijk van het doel van hun reis. Dit werd onderzocht onder bezoekers van het EK Indoor Atletiek 2025 in Apeldoorn.

Uit een enquête onder ruim duizend bezoekers, waarvan 17% sportevenementtoeristen, blijkt dat deze laatste groep ten aanzien van hun reis voor evenementbezoek vooral letten op praktische kant van de bestemming zoals bereikbaarheid, persoonlijke veiligheid, betaalbare accommodatie en een ontspannen sfeer. Bij reguliere vakanties vinden zij zaken als natuur en landschap, goede accommodatie, rust en ontspanning belangrijker. Deze bezoekers hechten ook minder belang aan bijna alle bestemmingskenmerken voor het sportevenementtoerisme dan aan die kenmerken voor regulier toerisme, wat laat zien dat hun verwachtingen per reisdoel verschillen. De voorkeuren van sportevenementtoeristen komen grotendeels overeen met die van andere bezoekers op hetzelfde evenement. Het lijkt dus niet zo dat sportevenementtoeristen een groep is met heel afwijkende toeristische voorkeuren ten opzichte van andere bezoekers van hetzelfde evenement.

Voor de toeristische sector en organisatoren van sportevenementen betekent dit dat de behoeften tijdens een evenement wezenlijk anders zijn dan tijdens een vakantie. Sportevenementen vormen zo een ingang om nieuwe doelgroepen te bereiken, maar vergen een bewuste koppeling met toeristische marketing om blijvend effect te sorteren. Het onderzoek bevestigt dat sporttoerisme en vrijetijdstoerisme twee helften van hetzelfde spel zijn. Succesvolle bestemmingen spelen in op beide kanten: de praktische eisen van de evenementbezoeker én de bredere (natuur en cultuur) kwaliteiten van de regio voor de diepere wensen van de vakantieganger.

Sportevenementtoerisme versus regulier toerisme

Werkpakket 4: TeamNL Sport Experience 2024

Het onderzoek van werkpakket 4 is gestart met onder meer een verkennende analyse van de ervaringen van de aanbieders van de TeamNL Sport Experience 2024 (TNSE). Dit programma van laagdrempelige sportactiviteiten organiseerde 65 dagen lang sportaanbod in zeven gemeenten en koppelde dit aan grote topsportevenementen zoals het EK Beachvolleybal, de Tour de France Femmes en de Olympische en Paralympische Spelen. Het programma draagt bij aan de Nederlandse Topsportevenementen Strategie 2021-2030 en versterkt lokale sportambities.

De TNSE trok duizenden sportliefhebbers naar locaties en bereikte online een veelvoud daarvan, waardoor vele uren sportplezier ontstonden. Lokale partners waren cruciaal voor het succes: zij brachten netwerken, legden verbindingen en droegen financieel bij. De koppeling met topsportevenementen versterkte beide partijen: evenementen kregen extra aandacht en de TNSE profiteerde van het elan van de topsportevenementen.

Tegelijkertijd stuitte het programma op uitdagingen. In sommige gemeenten bleef de koppeling met topsportevenementen beperkt, en bij grote gecombineerde activiteiten was voor bezoekers niet altijd duidelijk wat de TNSE inhield. Samenwerking tussen gemeenten verliep soms te zelfstandig, waardoor kansen voor efficiëntie en kennisdeling werden gemist. Ondanks late toezegging van financiering realiseerde de TNSE op grote schaal sportbeleving, een prestatie die vertrouwen en sportief ondernemerschap laat zien.

TeamNL Sport Experience 2024

Aanvullend onderzoek: De meerwaarde van grote multitopsporevenementen

In aanvullend onderzoek, over verzoek van de programmaraad van MOVES, hebben de onderzoekers zich gericht op de maatschappelijke waarde van multitopsporevenementen (MTE's). Nederland heeft een sterke reputatie in het organiseren van singletopsporevenementen (STE's), maar de vraag is of een groot MTE, zoals de European Games of Europese Spelen, meer maatschappelijke waarde oplevert dan een goed gekozen verzameling losse sporevenementen. Het onderzoek combineerde deskresearch met interviews van experts en organisatoren die direct betrokken waren bij deze evenementen. Een eerste bevinding was dat dergelijke evenementen veel moeilijker onderling vergelijkbaar zijn.

De conclusie is desalniettemin dat een MTE niet automatisch meer maatschappelijke waarde genereert dan een strategisch gekozen portfolio van STE's. MTE's zijn aanzienlijk duurder en complexer. De veronderstelde schaalvoordelen verdwijnen vaak door de extra coördinatie tussen verschillende sportfederaties. De financiële risico's liggen bovendien gemiddeld voor zo'n 75% bij de overheid, veel hoger dan bij de meeste STE's.

Daarnaast is een groot MTE geen garantie voor maatschappelijke impact. De impact van een evenement wordt niet primair bepaald door het aantal sporten, maar door de schaal, de ambitie en vooral de strategie van de organisatoren. Echte maatschappelijke effecten ontstaan alleen wanneer organisatoren vooraf expliciete doelen stellen en actief in programma's investeren om die doelen te bereiken. Dit geldt voor beide typen evenementen. MTE's bieden wel een groter podium voor kleinere sporten, jeugdsport en parasport, die profiteren van de media-aandacht van het totaalevenement, maar zichtbaarheid alleen creëert geen duurzame waarde.

Kortom, het simpelweg bundelen van sporten in één groot evenement is geen garantie voor succes. De potentiële voordelen wegen, op basis van de nu beschikbare informatie, mogelijk niet op tegen de significant hogere kosten, de grotere financiële risico's voor de overheid en de enorme organisatorische complexiteit.

Goalball tijdens de European Para Championships 2023 in Rotterdam, Team TOC

Nawoord

Deze vierde rapportage Topsportpodium Nederland laat opnieuw de voortang van de **Nederlandse Topsportevenementen Strategie (NTS)** zien. De inzichten uit de rapportage helpen om de maatschappelijke waarde van topsportevenementen verder te vergroten en brengen deze onder de aandacht bij alle betrokkenen. Zo bouwen we samen aan een breed en divers palet van internationale topsportevenementen met maatschappelijke waarde.

Halverwege de Nederlandse Topsportevenementen Strategie is dit een goed moment om vooruit te kijken. Samenwerking tussen alle bestuurslagen, het bedrijfsleven en de sportsector is nodig om één gezamenlijke aanpak te ontwikkelen. Naast de sport zelf en de grote evenementenorganisatoren spelen ook gemeenten en provincies hierin een belangrijke rol. Zij kunnen ervoor zorgen dat mondiale evenementen lokaal maatschappelijke waarde hebben, bijvoorbeeld via activatieprogramma's en sociale initiatieven.

Vooruitkijkend naar 2026 staat Nederland een spectaculair sportjaar te wachten, met onder andere het WK Veldrijden, EK Shorttrack, WK Allround & Sprint, de jeugdtoernooien in volleybal en beachvolleybal, WK Roeien, WK Hockey, de Solheim Cup, WK Paracycling en WK Turnen. De volledige **kalender** laat nog veel meer evenementen zien. We hebben dus een prachtig sportjaar om naar uit te kijken.

Elke rapportage bouwt voort op de vorige en geeft steeds meer inzicht in het landschap van topsportevenementen in Nederland. Dankzij de inzet van alle betrokkenen levert de Topsportevenementen Monitor waardevolle gegevens. Zo krijgen alle partners van de NTS een steeds beter beeld van wat werkt en wat nog verder kan groeien.

Deze rapportage roept evenementorganisatoren, bonden, gemeenten en provincies op om actief mee te doen: vul de **Topsportevenementen Monitor** in, deel praktijkvoorbeelden via cit@sport.nl en werk samen om de maatschappelijke waarde van topsportevenementen te vergroten. Samen zorgen we dat topsport in Nederland niet alleen presteert, maar ook inspireert en verbindt.

Voor meer informatie over de monitor en het Coördinatie- en Informatiepunt Topsportevenementen (CIT) kun je terecht op cit.sport.nl.

Verantwoording gegevens

Deze rapportage is opgebouwd vanuit de drie hoofdlijnen van de **Nederlandse Topsportevenementen Strategie (NTS)**. De rapportage volgt de looptijd van de NTS, van 2021 tot en met 2030. Hoofdlijn één is het organiseren van een breed en divers palet aan internationale topsportevenementen in Nederland. Hoofdlijn twee gaat over het bevorderen van aantrekkelijke en maatschappelijk verantwoorde topsportevenementen. Hoofdlijn drie is gericht op het creëren van een podium waarop overheden, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven hun maatschappelijke doelen onder de aandacht te brengen.

De voortgang van de ambities uit de NTS wordt inzichtelijk via een monitor. Deze monitor biedt inzicht in de verschillende internationale topsportevenementen in Nederland, inclusief informatie over wanneer en waar ze plaatsvinden en voor welke doelgroepen sporters.

In deze rapportage staat de vierde meting van de Topsport Evenementen Monitor (TEM). De data in deze rapportage komen van cit.sport.nl. De peildatum van de rapportage is 1 september 2025. Alle organisaties die een internationaal topsportevenement organiseren in Nederland, worden gevraagd hun evenement op deze website aan te melden. De monitor is een levend bestand, bijgehouden door de organisatoren zelf, en groeit ieder jaar qua data. Desondanks is er geen garantie dat de gegevens in dit rapport helemaal sluitend zijn. NOC*NSF stuurt organisatoren een herinnering bij onvolledige informatie. Bonden, gemeenten, provincies, organisatoren, NOC*NSF, VSG en VWS werken samen aan topsportevenementen met meer maatschappelijke waarde. Dat kan alleen op een effectieve manier als we inzicht hebben in de manier waarop internationale topsportevenementen in Nederland georganiseerd worden. Daarom vragen we organisatoren en andere ambitiehouders om de monitor actief te gebruiken om deze gezamenlijke ambitie te realiseren.

De indicatoren in hoofdlijn 1 komen uit het afwegingskader. Dit kader is een verzameling belangrijke indicatoren om topsportevenementen te laten inspireren. Dit afwegingskader is opgesteld aan de hand van een vragenlijst onder de ondertekenaars van sportakkoord II. De indicatoren op hoofdlijn 2 over maatschappelijke verantwoord organiseren zijn afgestemd met experts. Het onderdeel over duurzaamheid is gemaakt door Royal Haskoning DHV, More2Win en Copper8 en bouwt voort op de monitor d voor de Green Deal Circulair Festivals. Het onderdeel over gezonde voeding komt uit de samenwerking van de Kopgroep Gezonde Topsportevenementen, geleid door JOGG

Internationale topsportevenementen zijn: wereldkampioenschappen (WK's), Europese kampioenschappen (EK's), olympische- en paralympische kwalificatietoernooien (OKT's/PKT's), en overige internationale topsportevenementen zoals de Challengers, World Cups, Masters en jaarlijks terugkerende topsportevenementen. Deze evenementen hebben de status 'ambitie' of 'bid toegekend'. Per 1 januari is deze definitie aangescherpt, waardoor sommige evenementen/takken van sport voor 1 januari 2025 nog wel worden meegenomen in de rapportage maar na aanscherping van de definitie niet meer. De uitgebreide definitie staat [hier](#).

Meer informatie over deze rapportage en over het Coördinatie- en Informatiepunt Topsportevenementen (CIT) staat op cit.sport.nl.

Bijlage 1: Kalender 2021 tot en met 2024

Maand	2021	2022	2023	2024
Januari		<ul style="list-style-type: none"> • EK Futsal 		<ul style="list-style-type: none"> • EK Baanwielrennen • EK Waterpolo • ISU EK Afstanden
Februari	<ul style="list-style-type: none"> • WK Afstanden Schaatsen • OKT Waterpolo 		<ul style="list-style-type: none"> • UCI Cyclo-Cross World Championships • Davis Cup: Team NL – Slowakije • EUSF European Calisthenics Championship 	<ul style="list-style-type: none"> • ISU Junior World Cup Finale Shorttrack
Maart	<ul style="list-style-type: none"> • WK Shorttrack • Nederland-Letland WK Kwalificatie 	<ul style="list-style-type: none"> • ISU World Cup finale 	<ul style="list-style-type: none"> • ISU WK Afstanden 	<ul style="list-style-type: none"> • ISU WK Shorttrack
April	<ul style="list-style-type: none"> • Finales Euro Hockey League • Billie Jean King Cup: Nederland-China 	<ul style="list-style-type: none"> • EK Squash voor Landenteams 		
Mei	<ul style="list-style-type: none"> • EK Kwalificatie Handbal Heren 		<ul style="list-style-type: none"> • B-NL Challenge Trophy 	
Juni	<ul style="list-style-type: none"> • EK Hockey • UEFA Euro 2020 • 1e OKT Turnen Dames • 2e OKT Turnen Dames • Vasco uitzwaaiwedstrijden 	<ul style="list-style-type: none"> • EK Driebanden 	<ul style="list-style-type: none"> • UEFA Nations League Finals • UEFA Womens Champions League Final • Ocean Race – finish etappe • European Triathlon Premium Cup • European Champions Cup Baseball 	<ul style="list-style-type: none"> • EK Dobber Senioren
Juli		<ul style="list-style-type: none"> • WK Hockey Dames • 28th European Youth Team Championships Bridge • JWK Zeilen • EK Petanque • Honkbalweek Haarlem 	<ul style="list-style-type: none"> • European Championship for Golfers with Disability • ODI Series Thailand 	<ul style="list-style-type: none"> • EK Jeugd Springen • EK Volleybal onder 22 jaar • Honkbalweek Haarlem

Maand	2021	2022	2023	2024
Augustus	<ul style="list-style-type: none"> • BMX World Championships • WK Zoetwatervissen Dames 	<ul style="list-style-type: none"> • Intercontinental Challenger Boccia • Start Ronde van Spanje (La Vuelta) 	<ul style="list-style-type: none"> • WK Ponymannen • WK Paramannen • EK 4-span mannen • WK Jonge Dressuurpaarden • Jeugd Olympiade Schaken • European Para Championships • MXGP • WK Zeilen • WK Parazeilen 	<ul style="list-style-type: none"> • EK Beachvolleybal • Grand Depart Tour de France Femmes avec Zwift • MXGP • ISF Dutch Open Streetlifting
September	<ul style="list-style-type: none"> • World Triathlon Multisport Championships • EK Endurance Senioren • WK Endurance Jeugd • WK Tweespan • European Youth Bowling Championships 	<ul style="list-style-type: none"> • World Series Darts Finals • WK Volleybal Dames • WK Driebanden Dames • WK Driebanden Junioren • 3x3 World Tour • Europese Waterski Kampioenschappen • WK Jonge Dressuurpaarden • World Padel Tour Amsterdam Open 	<ul style="list-style-type: none"> • EK Judo Junioren • EK Wegwielrennen • WK King of the court Beachvolleybal • EK Triathlon Long Distance • EK Endurance • World Port Tournament 	<ul style="list-style-type: none"> • EK Triathlon Long Distance • Premier Padel Rotterdam • WK Jonge Dressuurpaarden • Women's Softball European Championship
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> • ICCD European Deaf Chess Championships 	<ul style="list-style-type: none"> • Wheelchair Tennis Masters Oss • World Cup Driebanden • Qualifiers European Calisthenics Championships 	<ul style="list-style-type: none"> • WK Kustvissen U21 U16 • FIBA 3x3 World Tour Amsterdam Masters • EK Jeugd Standard • World Cup Driebanden • World Padel Tour Amsterdam Open 	<ul style="list-style-type: none"> • FIBA 3x3 Womens Series QF • WDSF EK Under 21 Latin • World Cup Driebanden
November	<ul style="list-style-type: none"> • World Cup Driebanden 	<ul style="list-style-type: none"> • ISU World Cup 2 	<ul style="list-style-type: none"> • ISU World Junior Cup 1 Shorttrack 	<ul style="list-style-type: none"> • ITF Wheelchair Tennis Masters • Track Champions league
December	<ul style="list-style-type: none"> • Wereldtitel Dammen • OKT Schaatsen 		<ul style="list-style-type: none"> • ISU World Junior Cup 2 Shorttrack 	<ul style="list-style-type: none"> • UCI World Cup Cyclocross Hulst • Wereldkampioenschap Dammen (Match)

